

[Vesterager.]

med Ungdommen, at se, at der er alt for lidt Idealisme over Ungdomsarbejdet i vore Dage, og det er ikke rart at se, at der, saa snart en Lov, som kan blive til stor Hjælp for Ungdommen, vedtages af Rigsdagen, straks er en Del Mennesker, som synes næsten at spekulere i, om denne Lov kan misbruges. Det burde man dog være forskaanet for, og jeg vil gerne udtale min Beklagelse over, at det kan ske. Det er jo umuligt at lave et Lovforslag, hvor der ikke kan være enkelte Smaahuller og hvis det blev benyttet til en Slags Geschæft — hvad der blev slaæet paa før —, vilde det i Virkeligheden være beklageligt.

Jeg skal ikke indvende noget mod de enkelte Ting med Hensyn til det økonomiske, som Undervisningsministeren har søgt at gennemføre. Jeg skal sige, at vi for vort Vedkommende stiller særlig det Krav, at der skabes et effektivt Tilsyn; hvorvidt dette skal gennemføres paa den Maade, som er foreslaæet i Lovforslaget, eller paa anden Maade, kan der, som sagt, forhandles om i Udvalget. Jeg har aldrig været begejstret for Amtsskolekonsulenterne. Jeg tror aldeles ikke, at det i de store Amter er heldigt at lade Amtsskolekonsulenten have hele Tilsynet. Jeg tror, at Tilsynet i nogen Maade maa bestrides ved det stedlige Tilsyn, og det vilde vel være naturligt, om det var det stedlige Tilsyn, der anbefalede og ogsaa i nogen Maade selv førte Tilsynet. Men Undervisningen maa gives under virkelige Skoleformer, saaledes at der præsteres et Arbejde fra Elevernes Side. Der er i Forslaget nævnt en lang Række Fag, og jeg skal ikke gøre nogen Indvending paa dette Punkt. Jeg finder det naturligt, at der gives Valgfrihed, blot den gennemføres paa en saadan Maade, at der virkelig kommer Fag med, som har elementær Betydning for Uddannelsen af de unge Mennesker. Jeg tror egentlig ogsaa, at det er Lovforslagets Hensigt og har været den højtærede Undervisningsministers Tanke, at der virkelig skulde ydes Arbejde baade af Lærerne og af Eleverne.

Nedsættelsen af Timebetalingen skal jeg ikke indvende noget imod. Den foreslaæede Betaling kan vist være rimelig. Hvad angaar Spørgsmaalet om de tilrejsende Lærere, vil jeg forbeholde mig min Stilling i Udvalget. Jeg tror, at man maa være nøje paa Vagt over for det, som har været i Udvikling her, men jeg mener, at dette Spørgsmaal nærmest hører hjemme i Udvalget.

Hvad §§ 4 og 5 angaar, kan jeg ikke se rettere, end at der her gøres et Forsøg paa

at gennemføre det ottende Skoleaar. Det kan vi ikke uden videre gaa med til, i alt Fald ikke paa dette Lovforslag. Hvorvidt man kan gennemføre det i § 5 foreslaæede, er jeg ikke ganske klar over. Jeg maa ønske nærmere Oplysning derom i Udvalget og derfor nu tage et vist Forbehold. Jeg har ikke noget mod det, og hvis det lader sig praktisk gennemføre, skal jeg ikke sætte mig imod det.

Det, som er af den allerstørste Betydning — det har jeg fremhævet, lige fra vi begyndte at arbejde med disse Skolelovforslag —, er, at de der omhandlede Foranstaltninger bliver gennemført paa en god og sund Maade, for Ungdommen har baade i By og paa Land megen Frihed i vore Dage; derfor skulde denne Frihed gerne udnyttes til noget godt. Desværre ser vi, at det ofte staar ikke alt for godt til med Ungdommens Anvendelse af Friheden. Det er min Erfaring fra Arbejdet med Ungdommen, at der utvivlsomt er bestemte Fag, som for Tiden har Ungdommens Interesse. Der er ikke Tvivl om, at saadant et Fag som Sløjd omfattes af de unge med uhyre Interesse. Det er om at gøre, at Aftenskoler og Ungdomsskoler bliver ordnet paa en saadan Maade, at Undervisningen omfatter Fag, som virkelig kan være til praktisk Nytte for de unge og ogsaa i nogen Maade kan optage dem aandeligt, saa at de virkelig har Lyst til at komme paa Skolen. Det viser sig, at mange Steder, hvor man har faaet Undervisningen anlagt paa en praktisk Maade, kommer de unge og slutter sig til og vil gerne modtage Undervisningen. Det har den allerstørste Betydning, at man knytter dygtige Lærerkæfter til Skolerne. Jeg er veltilfreds med, at man ikke absolut holder paa, at de, der skal undervise, skal være Folk med Lærereksamen, men at ogsaa andre skal kunne knyttes til saadanne Skoler, thi der kan udmærket godt findes Ungdomslærere og Ungdomsledere, som, selv om de ikke har Lærereksamen, formaar at fange de unges Interesse og lede dem paa en god Maade. — Jeg skal ikke forlænge Debatten om dette Lovforslag, idet jeg mener, at vi i Udvalget kan gennemgaa det Materiale, Ministeren har ladet ledsage Lovforslaget, og kan drøfte de Forslag og de Indvendinger, som er kommet udefra, og derigennem forhaabentlig komme til et fornuftigt Resultat, som kan bidrage til at gøre Loven endnu bedre, end den er, og hjælpe til, at disse Foranstaltninger bliver til virkelig Gavn for dansk Ungdom.

Lovforslaget om Statstilskud til private Efterskoler har ogsaa mit Partis fulde